

Információs és könyvtári tevékenységek privatizálása

Mikulás Gábor

A nemzetközi könyvtári szaksajtó egyik legfrissebb közérdekű témája a privatizálás. A LISABAN 1996 őszén végzett irodalomkutatás eredménye szerint a téma iránti érdeklődés jelentősen megnövekedett az utóbbi években és várható, hogy a hazai szaklapok és fórumok is egyre nagyobb teret szentelnek e témának. E folyóirat hasábjain is jelent meg már szemle¹ és recenzió. A 1. ábrából kitűnik, hogy a nemzetközi szaksajtóban az utóbbi években megnövekedett figye-

lem fordul a privatizálás egyes válfajai felé. Érdekes tehát e témával foglalkozni.

Talán fölösleges magyarázni, hogy a hatékonyság és eredményesség ösztönzői a magángazdaságban a legtöbb esetben jobban működnek, mint a költségvetési intézmények esetében. Leginkább ennek köszönhető, hogy a vállalatok egyre inkább az alvállalkozók felé fordulnak, a bér munka a szerződéses munka irányába mozdul el.² Többnyire így van az információs és könyvtári szolgáltatók esetében is. Ha az egyes munkafolyamatok közötti kapcsolatot anyagilag mérhető formára hozzuk, a vevő-eladó viszony kézzelfoghatóvá, kiszámíthatóbbá válik, amely nagyobb szolgáltatásbiztonságot jelent.

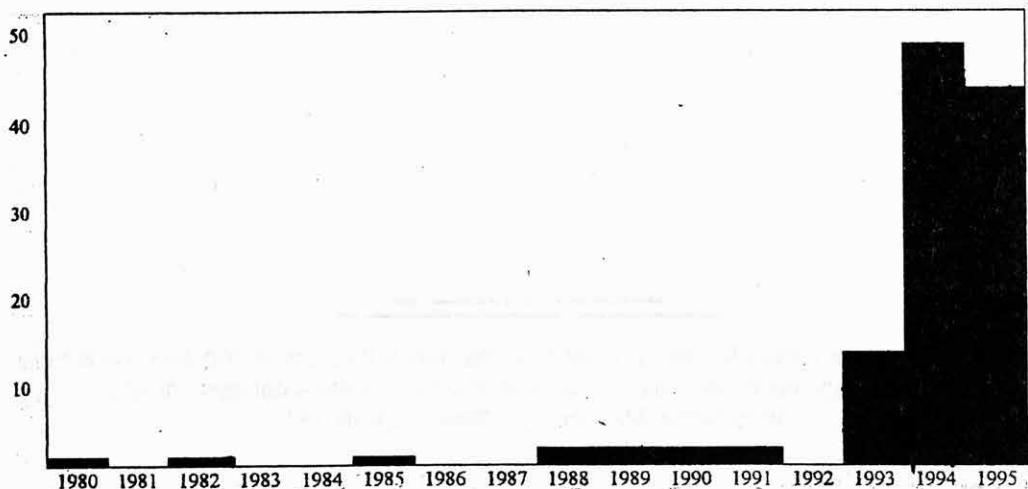
Ha a nyugdíjas kolléga csúcsidőben szívességi alapon jár be kisegíteni, akkor a szolgáltatás eredményessége szempontjából a munkakapcsolat labilisabb, mintha fizetésért csinálná ugyanezt.

Ha egy szívességi alapon készült szakfordítás minősége nem kielégítő, mindkét fél számára kínos lehet, ha visszaadják javításra. Szerződéses (professzionális) viszony esetén a reklamációk megfelelő kezelése jóval kisebb gondot jelent.

Biztosan ható receptet adni nem könnyű. Az első karcsúsításon tizenöt évvel ezelőtt átesett angol könyvtárak világában is viták folynak az

1. ábra

A contracting out kifejezés szabadszöveges keresése a LISA CD-ROM-on az 1996. 2. frissítés után.
(A contracting out-tal rokon outsourcing előfordulása is hasonló dinamikájú.)

(eddig) többnyire önkormányzati vagy állami tulajdonban lévő könyvtárak egyes egységeinek privatizálásáról (outsourcing, contracting out)³, a könyvtárak franchise-rendszerben (a szolgáltatók know-how-jának lízingje) való működtetéséről⁴ vagy a kötelező tendereztetésről (CCT)⁵, amely által a könyvtárak a nyereségérdekelt vállalkozásokkal azonos feltételekkel indulnak a megbízásokért. Mindezek ellenére a hírek számos jól sikerült projektről szólnak, és egyre több hazai példa is akad az egyes munkafolyamatok privatizálására.

A retrospektív konverzió jellegzetesen projekt-jellegű feladat, amelyre általában nem érdemes külön státuszt biztosítani. A magyar piacon több vállalat és magánvállalkozó (pl. fizetés-kiegészítést kereső könyvtáros) kínálja szolgáltatásait. A kurrens bibliográfiai szolgáltatásokat is meg lehet vásárolni – remény szerint egyre jobb feltételekkel.

Külföldi példa a nonprofit szektorból, hogy a stockholmi önkormányzat két évtizede leépítette nem érdemi igazgatási-szolgáltatási tevékenységeit. A létrehozott különálló szervezettel előnyös szerződésben áron alul jut szolgáltatásokhoz. Az akcióval 5%-kal csökkentették költségvetésüket, létszámigényük a felére csökkent.⁶

Privatizálás

A privatizálás célja, hogy a korábbival azonos szintű könyvtári szolgáltatást alacsonyabb költséggel, vagy jobb szolgáltatást a korábbi költségen biztosítson azáltal, hogy az intézmény tevékenységeit kulcsfunkciókra korlátozza.⁷ Feltétele, hogy a fenntartó szerv(ezet) megfelelő autonómiát biztosítson a szolgáltató intézménynek a szakmai kérdések eldöntésében, illetve kezelje független költségközpontként. A privatizálás alapja, hogy a szervezet döntéshozói fel merjék tenni a kérdést: mi lenne, ha az adott tevékenységet nem mi végeznénk el, hanem egy külső vállalkozásból vagy másik információs intézménytől vásárolnánk.

Ekkor kell választ találni olyan alapvető kérdésekre, mint a tulajdonlás (kié a helyiség, a berendezés, a nyersanyag stb.), a finanszírozás (mennyiért és hogyan), illetve a ma meglévő munkatársak jövője.⁸

A könyvkötés feladata többféleképpen oldható meg:

1. Szélnek eresztjük a meglévő köteteseti munkatársakat és a felszabaduló helyiséget például bérbe adjuk, és a nyereségből a külső könyvkötő-vállalkozót is tudjuk fizetni.

2. A meglévő könyvkötők önálló vállalkozásba fognak, és bérlik a meglévő helyiséget és a berendezéseket, a könyvtárnak pedig megállapodás szerint valamivel kedvezőbb feltételekkel vállalnak munkát (ld. a stockholmi önkormányzat példáját).

3. Maradjon minden a régiiben.

Hogy a könyvtárnak melyik lehetőséget érdemes választania, azt alaposan mérlegelnie kell költséghatékonysági és egyéb szempontok szerint.

A továbbiakban áttekintjük a nem tipikusan könyvtári feladatok privatizálásának kérdéskörét, illetve ezután a könyvtári feladatok magánosításának problémáit.

A) Nem tipikusan könyvtári tevékenységek privatizálása

Legelőször az információs intézmény missziójából közvetlenül nem következő tevékenységek esetében (pl. kötetset) érdemes megvizsgálni – Drucker gondolatai alapján – a privatizáció lehetőségét: hogy a „... szolgáltató munkában komoly termelékenység-javulás mutatkozzék, általában az kell, hogy a munkát kiadják olyan külső vállalkozónak, aki nem folytat más üzleti tevékenységet, érti ezt a munkát, megbecsüli az alacsonyan képzett szolgáltató dolgozókat és előre lépést kínál nekik, például helyi vagy területi vezetői szerepet. Az intézmények, ahol ezt a munkát végzik – a kórház, ahol az ágyakat készítik elő, vagy az iskola, amelynek diákjait étkeztetik –

egyrészt nem értik, másrészt nem becsülik meg eléggé ezt a munkát ahhoz, hogy rááldozzanak annyi időt és energiát, amennyitől termelékeny lenne, függetlenül attól, hogy mennyi pénzt fizetnek ki érte.¹⁰ (A kötészeti példa alapján tehát nagy könnyelműség lenne első látásra azt mondani, hogy legolcsóbban a saját munkatárs dolgoztatása a legkedvezőbb.)

Egyszerű belátni, hogy a könyvtári büfét, vagy a fénymásoló gépet karbantartó egységet nem érdemes belső forrásokból fenntartani, s munkabért, társadalombiztosítást, helyiséget, eszközt stb. fizetni – függetlenül a munka mennyiségétől. Azt azonban, hogy a a könyvtár feladataival közelebbi kapcsolatba hozható tevékenységeket (könyvkötészet, fénymásolás-szolgáltatás, nyomda, takarítás) ne a könyvtár állományába tartozó munkatárs végezze, nehezebb eldönteni. A szakirodalom sikeres privatizációs lehetőségekként említi a következő területeket: fénymá-

solás, dokumentumszolgáltatás, gyarapítás, külső adatbázisok átvétele, szakértők alkalmazása,¹⁰ takarítás, biztonsági szolgálat, épületfenntartás és -karbantartás, szállítás, kötetés, adatbevitel, mikrofilmzés stb.¹¹ De szóba jöhet akár a könyvelés is. A külső vállalkozók megbízásának kérdését alaposan meg kell gondolni, tehát a 2. táblázatban tekintsük a döntést segítő mérleg serpenyőit

B. Könyvtári feladatok privatizálása

Amennyiben a könyvtárban a profillidegen munkák csak esetlegesen fordulnak elő, akkor is meggondolandó a külső szakember igénybe vétele. Drucker érveit folytatva: „A szakembereket [esetünkben a könyvtárosokat] hagyni kell, hogy saját szakértelmük adta lehetőségekkel foglal-

2. táblázat
Érvek a privatizáció ellen és mellett

A munkavégző könyvtári státusban

- Kisebb tranzakciós költségek, rövidebb kommunikációs utak. Az információ nem kerül ki a szervezetből, kisebb „kopás”
- Közvetlenül ellenőrizhető / ellenőrizendő a munka
- A helyi bürokrácia terhelése
- A munkafeltételek biztosítása és a társadalombiztosítási járulék fizetése a munkaadót terhelik
- Nincsen együttműködésből adódó kockázat
- A vállalkozói profilt nem kell megfizetni
- Kiszámítható költségek
- A könyvtár nincs kiszolgáltatva a vállalkozónak egyedi szolgáltatások esetében
- Nem kell szerződésekkal foglalkozni
- Részben kihasználatlan eszközök
- A felettes nem szakmabeli (nem könyvkötő, kereskedő, műszerész, nyomdász stb.), így kevésbé megértő
- Nincs know-how-vesztés

Privatizálás

Kisebb kiadások a könyvtárban

- Nagyobb tranzakciós és kommunikációs költségek
- Nincs szükség közvetlen ellenőrzésre (kisebb költség)
- A kisebb szervezetek előnyei (pl. nagyobb rugalmasság, kisebb a munkavállalás adminisztratív vonzata, csökken a bürokrácia leterheltsége, karcsúbb szervezet)
- A társadalombiztosítási járulékot nem a könyvtár, hanem a vállalkozó fizeti
- Források szabadulnak fel: a munkafeltételekről való gondoskodás (munkaerő, helyiség, eszközök vásárlására és karbantartásra stb.) a vállalkozót terheli
- A személyzeti állomány csökkenése
- Kockázatáthárítás a vállalkozóra
- A könyvtár a vállalkozó profitját is fizeti
- Állandó költségek helyett igények szerint változó költségek

A vállalkozásból adódó előnyök

- A szerződő felek között alaposan körülhatárolt feladatkör és felelősség
- Kihasználtabb eszközök (vállalkozói érdekeltség miatt)
- A vállalkozó a magkompetenciákra összpontosít, professzionális kompetencia. Erőteljes szervizre (szolgáltatásra) orientáltság a vállalkozónál. Nagyobb a szabványos, minőségi szolgáltatások lehetősége

kozzanak, hagyják pl. a papírmunkát és más szakmunkát más, arra hivatott személyre.¹² Nem vitás, hogy egy ügyesebb könyvtáros is rászorítható a villanszerelésre vagy arra, hogy újrakösse a megrongálódott könyvet, de a munka minősége és a garancia nem feltétlenül biztosított.

A chicagói Loyola Egyetem Könyvtárában a feldolgozó-feladatok privatizálása egyértelműen sikeres volt:

- a bevezetés után jelentősen nőtt a katalogizált címek száma,
- elérték, hogy a dokumentum feldolgozva, kölcsönzésre készen 10 napon belül a polcra ér,
- munkaerő szabadult fel, amely más hasznos területen vethető be
- ugrásszerűen megnőtt a könyvtárközi kölcsönzések száma.

Az állománygyarapítási válogatást is privatizálták: mások által készített ajánlóbibliográfiák alapján szerzeményeznek.

A privatizálás okai: a hagyományos helybeni katalogizálás költséges, lassú és nem hatékony, az osztott katalogizálás a bizalmatlanság miatt (Amerikában) gyakorlatilag nem működik – alig lehet hinni az Egyetemes Bibliográfiai Számbevételek megvalósulásában.¹³

A katalogizáló osztályok leépítésének vannak ellenzői, akik káros következményeket hang-

súlyoznak: minőségi veszteség, a máshonnan vásárolt tételek nem feltétlenül szolgálják a helyi igényeket, a távoli katalogizáló nem vállalhat felelősséget minden vásárló könyvtárban.¹⁴ Hallatszanak ennél pesszimistább hangok is: „Minden könyvtári privatizációs kísérlet bizonyította, hogy nincsen igazi nyereség.”¹⁵ Noha a kijelentés ellenkezőjét számos példa igazolja, kétségtelen, hogy a tevékenységek privatizálása nem kis menedzseri erőfeszítést igényel, és előfordulhat, hogy több, különböző területen kötött szerződés esetén a könyvtárosok elveszíthetik az áttekintést a munkaterületről, a könyvtár elveszítheti a munka minősége vagy a költségek feletti ellenőrzést.¹⁶

A megbízott vállalkozó lehet belső munkatárs, információs és könyvtári vállalkozó, vagy másik intézmény. Az első esetben azonosítják a feladatot és arra összpontosítanak; meghatározzák a teljesítményt; az alkalmazottakat partnerré és a legfőbb ötletgazdává teszik a termelékenység növelésében; minden egyes alkalmazott és csoport munkájába beépítik a folyamatos tanulást és tanítást. Jelentősen megnövelik, egyes esetekben megduplázzák a termelékenységet. Ez azután lehetővé teszi a béremelést. Növekszik a munkavállaló önbecsülése is. A termelékenység növekedését többnyire külső vállalkozók érték el, nem maguk az intézmények (mondjuk a kórházak), ahol szolgáltató dolgozókat foglalkoztatnak.¹⁷

Az amerikai *Charleston Public Library* az állomány- és katalógusépitést bízta külső vállalkozóra. A szerződő felek vállalásai:¹⁸

3. táblázat

A könyvtár és a beszállító vállalt kötelezettségei

A beszállító vállalja:

- ◆ a könyvtár MARC-ját használja,
- ◆ ajánlólistákat ad meghatározott profilokban,
- ◆ elfogadja a könyvtár feldolgozási és katalogizálási háziszabályzatait,
- ◆ a rekordokat rendszeresen és digitális formában szállítja,
- ◆ polcrakész dokumentumokat szállít.

A könyvtár vállalja:

- ◆ kiválasztja a listákról a beszerzendő dokumentumokat,
- ◆ a beszállító rendelkezésére bocsátja a feldolgozáshoz szükséges szoftvert és a megfelelő formátumot.

A bevezetést – melleleg – nehezítette a Hugó nevű hurrikán, amely tönkretette a könyvtár gyűjteményét. Az ilyen drasztikus „állományfrissítés” a magyar könyvtárakban folyó privatizálást biztosan nem fogja akadályozni.)

A kötelező tenderezés és hatásai

Az angliai kötelező tenderezés törvénye – CCT (Compulsory Competitive Tendering) során a könyvtár az egyes megbízásokért a profitszerző vállalkozásokkal száll egy ringbe. Így lehetségessé válik, hogy egy felsőoktatási intézmény vagy önkormányzat pályázatán az kapja a megbízást, aki kisebb költségért pontosabb szolgáltatást nyújt, és nagyobb használói elégedettséget tud elérni. A törvény értelmében a könyvtár nem bízhatja automatikusan saját alkalmazottaira a munkát: pályázatot kell kiírnia az egyes tevékenységek ellátására, amelyen természetesen a saját munkatársak is indulhatnak. Amennyiben a könyvtár vagy a munkatársak „saját pályán” többször alulmaradnak, igen kevés esélyük marad a túlélésre. A versenyeztetés mozgatórugói a következők:

- a verseny pénzért értéket biztosít (value for money)
- a kimeneti teljesítmény figyelemmel követése világosabb szabványokat teremt és javítja a szolgáltatás minőségét,
- tisztázódik a vevő / eladó viszony,
- a résztvevőket nagyobb kezdeményező-készségekre serkenti,
- a szerződések és a *szolgáltatás szint szerződések* (service level agreement) vizsgálata a kimenetre, a célokra és azok hatékonyságára eredményes elérésére összpontosítanak.¹⁹

A könyvtári és információs szolgáltató arra kényszerül, hogy forrásait (szakismeret, tapasztalat, dokumentumállomány, eszközök, épület) folyamatosan karban tartsa, hogy megnyerje a pályázatot. „*Így a CCT lehetőség arra, hogy meghatározd, mit teszel, hogy meghatározod, melyek erősségeid és gyengeségeid, szabványokat határozz meg saját fejlődésed mérésére és figyelemmel kísérésére. Ha bebizonyítod, hogy a belső munkatársak csapata a legjobb szolgáltató, akkor te fogod megnyerni a pályázatot és az lesz az eredmény, hogy a korábbinál jobb szolgáltatást fog a csapat nyújtani, mert alaposan átgondolta, hogy mit is csinál valójában. ... Ha azonban egy profit-cég jobban, olcsóbban szolgáltat, akkor el szabad-e zárni ettől a lehetőségtől az adófizetőket?*”²⁰

Ha egy könyvtári és információs szolgáltató nyerni kíván (más szavakkal: hosszabb távon nem akar becsukni), a következő sikertényezők birtokában kell lennie – legalábbis Angliában:

- a legjobb munkatársakkal kell rendelkeznie
- ismernie kell az erősségeket (id.: SWOT) és azokra építeni
- meg kell nyernie a belső döntéshozókat, menedzsereket
- kiváló minőségű munkát kell végeznie.²¹

A privatizálás, a könyvtári szolgáltatások anyagi eszközökkel való megmérettetése kétségkívül szokatlan a szakmában, hacsak nem vállalati könyvtárakat veszünk alapul. A költségvetésből fenntartott könyvtárak ugyanakkor felelősek azért, hogy az adófizetők pénzét az adófizetők érdekeinek megfelelően, hatékonyan használják fel. A szervezeti autonómia növekedése a szakmai szempontok előretörésén túl a szervezeti keretek fellazulását is eredményezheti. Így, hosszabb távon elmondható, hogy „*a munka oda fog menni, ahol a leggazdaságosabban és leghatékonyabban tudják elvégezni*”.²²

Irodalom

1. FÜLÖP Géza, M.: „Könyvtár kiadó!” In: Könyvtári Figyelő, 42. évf. 1996. 1. sz. pp. 99-103.
2. NAIBITT, J. - ABURDENE, P.: Reinventing the corporation. New York, Warner Books, 1985. (Naibitt 10 pontjából a 4.)
3. WOOD, David: Is contracting out cost-beneficial? In: Alexandria, 6. vol. 1994. 3. no. pp. 157-158.
4. TYERMANN, K.: Despatches from the front line: reports from the contracting out pilot projects. In: Public Library Journal, 9. vol. 1994. 4. no. pp. 95-99.
5. MARTIN, Murray S.: Outsourcing. In: The Bottom Line, 8. vol. 1995. 3. no. pp. 28-30.
6. Report rejects franchising. In: Library Ass. Record, 96. vol. 1994. 9. no. p. 466.
7. GRIMWOOD-JONES, D.: TUPE or not TUPE: Successful contracting for the public sector. In: Managing Information, 1. ol. 1994. 3. no. pp. 26-27.
8. MAGYAR Péter: Svédcsavar: hivatali gazdálkodás Stockholmban. In: Heti Világgazdaság, 17. évf. 1995. 47. sz. pp. 87-90.
9. Tyerman i.m.
10. Tyerman i.m.
11. DRUCKER, Peter F.: A jövő záloga: a termelékenység. In: USA, 1993. no. 80. pp. 25-31.
12. Martin i.m.
13. Wood i.m.
14. Drucker i.m.

13. WAITE, Ellen J.: Reinvent catalogers! In: Library Journal, 120. vol. 1995. 18. no. pp. 36-37.
Ref.: Könyvtári Figyelő, 1996. 2.sz. pp. 340-341.
14. GORMAN, M.: The corruption of cataloguing. In: Library Journal, 120. vol. 1995. 15.no. pp. 32-34.
Ref.: Könyvtári Figyelő, 1996. 1.sz. pp. 147-148.
15. L.A. Record. i.m.
16. Wood i.m.
17. Drucker i.m.
18. WALKER, T.M.: Outsourcing: a customer's perspectives on the process and potential. In: The Bottom Line, 9.vol. 1996. 2. no. pp. 14-17.
19. Grimwood-Jones i.m.
20. DRUMMOND, D.: An open letter to the President. In: Library Ass. Record. 98.vol. 1996. 1. no. p. 33.
21. Grimwood-Jones i.m.
22. O'REILLY, B.: Napjaink globális munkaereje. In: USA, 1993. no.80. pp. 16-20.

CD-ROM-on a World Guide to Libraries

A K.G. Saur által összeállított tájékoztatósi adattár - persze még nyomtatott formában - 1966-ban jelent meg először. Akkor 38 ezer könyvtár adatait ismertette és mellőzte az észak-amerikai könyvtárakat. Később az amerikai könyvtárak adataival is kiegészült, s a New-York-i Bowker kiadóval közösen jelentek meg a felfrissített adatokat tartalmazó újabb vaskos kötetek.

Az 1993-as 11. nyomtatott kiadásban pl. 181 ország 46 ezer könyvtárának adatai szerepelnek. A kötet beosztása tükrözi a kelet- és közép-európai országokban végbement változásokat. A válogatás alapelve nem sokat változott: a 30 ezer kötetesnél nagyobb, általános könyvtári gyűjtemények és az 5 ezer kötetesnél nagyobb szakkönyvtári gyűjtemények kerültek be a kötetbe. A használatot sokféle index és a földrajzi betűrendi elrendezés segíti.

Ha gyorsabban akarunk megtudni valamilyen jellemző adatot a világ bármely pontján lévő könyvtári gyűjteményről, ma már a könyvtári világalauz CD-ROM-változata is rendelkezésre áll a Könyvtártudományi Szakkönyvtárban. Az adattárban szereplő tételek sokféle szempont szerint kereshetők vissza:

- ◆ az intézmény (könyvtár) neve,
- ◆ egyéb elnevezése
- ◆ személynév (ha egy könyvtár megadott referenz személyeket)
- ◆ beosztás
- ◆ könyvtártípus, szakterület
- ◆ a könyvtár kiadványainak címe, ISBN száma
- ◆ a könyvtár alapításának dátuma
- ◆ város, (állam), postai irányítószám, országkód
- ◆ gépi információszolgáltatás
- ◆ kulcsszó
- ◆ konferencia, találkozó megnevezése
- ◆ egyesületi tagság
- ◆ gyarapítási keret
- ◆ bevételek
- ◆ fizetések
- ◆ állományegységek
- ◆ raktári terület
- ◆ a beiratkozott olvasók száma
- ◆ av-gyűjtemények szerint is.

A felsorolt paramétereknek megfelelően az adatbázis húszt, böngészésre alkalmas indexet biztosít az olvasók számára.

Tartalmi szempontból az információ tételek megjelenítési formátuma tetszőlegesen változtatható a "dynamic custom format" opcióval, amely lehetővé teszi a szükséges adatmezők kiválasztását.

Ha például lekérdezzük az adatbázisból a Magyarország szakkönyvtárak igazgatóinak nevét, 301 találatot kapunk. A keresőkérdés így fest: ((cc=hu) and (cl=special)) and (po=director).

A keresés megfogalmazható a keresési szempontok kétféle rövidítésének megadásával és azok boole-algebrai operátorokkal történő összekapcsolásával. A könyvtár típusára irányuló keresés meglepően nehézkes, ugyanis az adatbázis az angolszász felosztást részesíti előnyben, ezért aztán, ha például az Országos Széchényi Könyvtárat, mint nemzeti könyvtárat keressünk, nem találjuk: ilyen kategória nincs, viszont helyette a kormányzati könyvtárak (=government libraries) kategóriájában fogjuk megtalálni az Országgyűlési Könyvtárral, a Legfelsőbb Bíróság Könyvtárával és a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárával együtt, ami félreértésre adhat okot.

Aki a Könyvtártudományi Szakkönyvtárban ezt az adatbázist szeretné használni, forduljon az olvasószolgálatos könyvtárhoz.

Tóth Erzsébet

Fejezetek

- napilapok
- hetilapok (heti és kétheti),
- havilapok (havi és kéthavi)
- időszaki kiadványok negyedéves, féléves, éves),
- terjesztők
- telekommunikáció (tévé, rádió, kábeltévé, mozi-video, interaktív)
- közterületi reklámok (ballonreklám, fényreklámok, hirdetőtáblák, hordozható reklámok, járműreklámok, légireklámok, óriástáblák, egyéb reklámlehetőségek)
- kiállítások és vásárok, bérelhető termek, kiállítás-kivitelezők, rendezvényszervezők
- ügynökségek, (direkt marketing, marketing, PR reklám), nyomdák, nyomdai előkészítők, grafikai stúdiók, reklám ajándék-tárgy, futárszolgálatok, újságírók

Média Ász On-line:
<http://www.mediaasz.enet.hu>

1997.
március

HIRDETÉSI ENCIKLOPÉDIA – MÉDIA ÁSZ

2682 hirdetési lehetőség részletes adatai, tarifatablázatokkal, bővített és aktualizált adattárral

Aktualitások

- hirdetők 100-as toplistája
- Antenna Hungaria műsorszórá térképei
- AGB Hungary, Gfk Hungária, Observer Budapest és Szonda Ipsos tájékoztatók
- összehasonlító táblázatok példányszám alapján
- Matesz példányszámadatok
- szakmai egyesületek, szövetségek tájékoztatói
- közterület-használat díjszabása két városból
- közterületi reklámfelületek grafikai
- színházak listája
- önkormányzati és kamarai lapok
- parlamenti párt és minisztériumi szóvivők
- vásárnapotár
- támogatott külföldi vásárok
- Szakcikk

10.
kiadás

Megrendelhető: S&S Karakter Kft.

Levél cím: 1055 Budapest, Honvéd utca 40.

Telefon: 112-8846, 332-0611, 302-4013, Fax: 131-3529

E-mail: mediaasz@hungary.net

A könyv ára: 2.384,- Ft + áfa + postaköltség